

Вид на глагола

Златина Ангелова

вид на глагола-ключови моменти

- Същност на категорията вид на глагола
- Разграничаване на свършен от несвършен вид
- Видова двойка и видообразуване

Несвършен вид на глагола

- Несвършеният вид показва действието като незавършено и повтарящо се,затова се открива с наречията **винаги и често.**
- Глаголите,които се съчетават с тях, винаги са от несв. в.-винаги
пиша,винаги нося, винаги рисувам

Свършен вид на глагола

- свършеният вид показва действието като еднократно и завършено в своята цялост и не може да се свързва с наречията **винаги** и **често**.
- Щом глаголите **не** се съчетават с винаги, а само с частицата **да**, те са от св.в.-да седна, да кихна, да видя, да напиша

Видова двойка

- Това са глаголи, които:
- изразяват еднакви действия в лексикално отношение, но са от различен вид:
- видя(св.в.)-виждам(несв.в.);
- сядам(несв.в.)-седна(св.в.)-седя(несв.в.)
- имат различни спрежения
- видя-2 спр. виждам-3 спр.
- седна-1 спр. сядам-3 спр. седя-2 спр.

видообразуване

- от глаголи от несвършен вид с помощта на представки- **на-, по-, до-, из- и др.** и наставка **-н-** се образуват глаголи от свършен вид
- чета(несв.в)-прочета(св.в.), дочета(св.в.)
- от свършени по вид глаголи с помощта на наставките **-а-, -ва-, -ува-, -ива-** се образуват несвършени по вид глаголи
- прочета-прочитам(несв.в.)
- дочета-дочитам(несв.в.)

Разпределете глаголите в двете колонки според вида им

Свършен вид

Несвършен вид

говоря

политам

долетя

нарисувам

пия

изпия

погълна

обичам

С посочените представки и наставки образувайте видове двойки от следните глаголи по примера:
чета-прочета-прочитам

пиша

до-

ходя

пре-

меня

раз-

-ва-

-а-

под-

над-

стоя

по-

-ува-

колебая

зная

-н-

Определете вида на глаголите от следните изречения

Детето
изпусна
играчката си.

През лятото
ходим на гости
при дядо и
баба.

Кокошките
снасят яйцата
си в полози.

Несвършен вид

Свършен вид

Отговори ли
правилно на
задачата?

Попълнете изреченията с
подходящи по вид глаголи

заобичам

търсих

МИСЛЯТ

заобикна

излиза

измисляя

излезе

потърсих

За него само сестра му и майка му.

Той.....още преди да се съмне.

Никога няма дамерзавците.

Къде се изгуби този месец?.....те няколко пъти.

Браво!